

Protokół z XVII Posiedzenia Komisji Dialogu Obywatelskiego przy Wydziale Kultury i Dziedzictwa Urzędu Miasta Poznania w dniu 2 września 2013 roku.

XXVII Posiedzenie Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Kultury odbyło się 2 września 2013 roku w godzinach 17.00 -19.00 w Sali Malinowej Urzędu Miasta Poznania przy Placu Kolegiackim. W posiedzeniu brało udział 29 osób, w tym 17 reprezentantów organizacji pozarządowych, oraz zaproszeni przez Przewodniczącego KDO Goście związani z przedmiotem obrad, m.in.; zastępca dyrektora Galerii Miejskiej p. Karolina Sikorska, dr Marta Smolińska – Przewodnicząca Rady Programowej Galerii, autorzy Apelu w sprawie „Arsenału”, dr hab. Krzysztof Moraczewski, kandydujący na stanowisko dyrektora Galerii prof. Marek Wasilewski oraz przedstawiciele mediów. Komisję Dialogu poza przedstawicielami organizacji pozarządowych reprezentowały trzy osoby z Wydziału Kultury i Dziedzictwa – pan Robert Kaźmierczak – Dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa, pan Marcin Kostaszuk – Wicedyrektor oraz pan Jarosław Anczewski. Wśród obecnych Gości były również obecne panie z Oddziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Porządek Posiedzenia:

- 1. Powitanie przybyłych Gości.**
- 2. Omówienie roli Galerii Miejskiej „Arsenał” na tle działalności organizacji pozarządowych i w świetle projektu zarządzania nią przez organizacje pozarządowe.**
- 3. Wolne wnioski.**
- 4. Podsumowanie i zakończenie spotkania.**

Ad 1. Przewodniczący Komisji Dialogu Obywatelskiego – pan Witold Zakrzewski powitał przybyłych Gości i uczestników pierwszego po przerwie wakacyjnej posiedzenia. Następnie poprosił zebranych o uczczenie chwilą ciszy zmarłego miesiąc wcześniej Dyrektora Artystycznego „ESTRADY” twórcy festiwalu Animator i Made in Chicago pana Wojciecha Juszcza. We wspomnieniu zaznaczył wyjątkowość postaci dyrektora, jego kreatywność i rolę dla Poznańskiej kultury.

Kolejno odczytał Porządek Posiedzenia zwracając się do członków KDO o jego akceptację i z prośbą o uwagi odnośnie treści protokołów z okresu przedwakacyjnego (z poprzedniego posiedzenia KDO i ze spotkań Zespołów Roboczych), które wszyscy otrzymali drogą mailową. Nie wniesiono żadnych uwag, tym samym Porządek obrad i Protokoły zostały przyjęte.

Ad 2. Przewodniczący w kilku słowach przedstawił temat Posiedzenia jakim jest problem roli i funkcjonowanie Galerii Miejskiej „Arsenał” – założonej w 1949 roku zasłużonej dla poznańskiej sztuki i kultury instytucji zajmującej się szeroko pojętą sztuką współczesną. Ponad miesiąc temu Decyzją Prezydenta Poznania odwołano konkurs na jej dyrektora w trakcie jego trwania i wdrożona

została procedura likwidacyjna zmierzająca do zarządu tą instytucją przez organizacje pozarządową. Podkreślił, że w odróżnieniu od kilku spotkań, które odbyły się wcześniej z inicjatyw społecznych w celu obrony Galerii, KDO jest podmiotem umocowanym przy Wydziale Kultury i Dziedzictwa, opiniującym i posiadającym możliwość głosowania oraz adresowania własnych opinii, stanowisk i apeli wobec bieżących sytuacji. Chciałby aby obecna dyskusja była merytoryczna. Przedstawił kontekst istotny dla roli Komisji Dialogu w zaistniałym jego zdaniem kryzysie w tej sprawie; potrzebie konsultacji, współdziałania i dialogu przy realizowanych przez Wydział Kultury i Dziedzictwa przedsięwzięciach. Jego zdaniem jest obecnie czas na dyskusję wobec projektu Prezydenta. Dyskusję, której zabrakło wcześniej w tym i szerszym kontekście: sytuacji środowiska i sztuki w mieście. Nawiązał przy tym do podobnej opinii wyrażonej kilka dni wcześniej na posiedzeniu Komisji Kultury i Nauki Rady Miasta przez Przewodniczącego pana Grzegorza Ganowicza.

Głos zabrał kolejno Dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa, pan Robert Kaźmierczak, który podał przyczyny odwołania konkursu na Dyrektora Galerii Miejskiej „Arsenał”, zmiany procedury czyli likwidacji Galerii i uruchomieniu czynności prawnych w celu możliwości zarządzania nią przez organizacje pozarządowe. Załączono materiały, które obrazują ten proces i jego cele, większa aktywność Galerii. Dyrektor uspokoił zebranych, że nie powinno być powodów do obaw, bo ewentualny scenariusz zakładający nawet likwidację Galerii „Arsenał” musiałby wiązać się z Uchwałą Rady Miasta Poznania, a nie samego Prezydenta. Propozycja Prezydenta nie oznacza pozbywania się przez miasto zadania publicznego zapisanego w Statucie tylko zmianę sposobu jego realizacji. W załączonych materiałach są ukazane negatywne mity związane z podjętą Decyzją m.in. fakt całkowitej likwidacji Galerii często podawany przez przeciwników pomysłu, czy mit o zwolnieniach pracowników. Dyr. Kaźmierczak podkreślił, że intencją pomysłu jest integracja możliwości, potencjału i sił Galerii oraz wyłonionej w drodze konkursu organizacji i jest do niego całkowicie przekonany.

Następnie głos zabrał pan Janusz Pazder, który stwierdził, że jest to żenujące i uwłaczające, gdy doprowadza się do sytuacji skrajnej dla środowiska w postaci takich decyzji bez konsultacji społecznych. Tak ważne kwestie powinny być omawiane wcześniej i to w znacznie szerszym kontekście ogólnej kondycji artystycznej i kulturalnej. Zamiast arbitralnej Decyzji powinna być zaproponowana z inicjatywy Miasta dyskusja obejmująca nie tylko temat Galerii „Arsenał”, ważna jest dyskusja o kondycji obszaru, jakim jest sztuka współczesna w Poznaniu i nie można traktować tego obszaru instrumentalnie. Dyskusja nie powinna nastąpić po decyzji Rady Miasta. Dobitnie podkreślił, że problem jest znacznie szerszy i dotyczy całego kontekstu związanego z tym obszarem a temat powinien być omawiany znacznie, znacznie wcześniej. Pan Ryszard Czajpara stwierdził, że droga argumentacji dyrektora prowadzi donikąd, bo pan dyrektor broni decyzji Prezydenta powołując się na fakty, które nie miały miejsca, Galeria przecież funkcjonowała dobrze a decyzja o likwidacji może być podjęta przez Radę Miasta. Nie można decydować o osobie czy podmiocie zarządza-

jącym, kiedy nawet nie wiadomo, jak ta instytucja ma funkcjonować. Odwołanie konkursu jest niebezpieczne, bo instytucja może zaprzestać działalności. Do czasu podjęcia decyzji odnośnie „Arsenału” należy zagwarantować tej instytucji stabilność, choć reformy są potrzebne. Pani Karolina Sikorska – Wicedyrektor Galerii „Arsenał” pytała Dyrektora Roberta Kaźmierczaka jak sobie wyobraża w takiej pełnej niepewności atmosferze organizację wystaw, prowadzenie normalnej działalności i zapraszanie artystów. Jest to jej zdaniem w obecnej sytuacji bardzo utrudnione i stopniowo niemożliwe. Pan Witold Zakrzewski przedstawił zebrany przykład inicjatywy oddolnej w Bydgoszczy dotyczący powołania galerii w tamtejszym Miejskim Centrum Kultury. Zwrócił uwagę na wektor działań; inicjatywa wyszła od pracowników instytucji, została poddana społecznej dyskusji i na tej drodze powołano Galerię zarządzaną przez dyrekcję, która znakomicie wpisuje się w życie artystyczne nie powodując kontrowersji. Dodatkowo stanowi alternatywę dla bydgoskiej Galerii Miejskiej. Istotny jest tu fakt społecznej, środowiskowej dyskusji, która sankcjonuje dokonany wybór. Podkreślił, że celem dla jakiego zwołano Posiedzenie jest konieczność zajęcia stanowiska w sprawie „Arsenału” przez Komisję Dialogu Obywatelskiego. Dr hab. Krzysztof Moraczewski powiedział, że w efekcie tej Decyzji powstała zła atmosfera, a organizacjom pozarządowym nie można narzucać form działalności i statutów. Sztuka jest olbrzymią wartością, nie docenianą przez Władze miasta natomiast instytucje powoływane przez organizacje pozarządowe są dobrym pomysłem. Z kolei profesor Marek Wasilewski stwierdził, że dotychczasowa dyskusja w sprawie Galerii „Arsenał” jest raczej monologiem z powodu sporu stron (Prezydent Miasta, Wydział vs. Galeria Miejska i skupione wokół niej środowisko), w którym każda stoi niezmiennie na własnym stanowisku. Należy to zmienić i w głównej mierze zależy to od urzędników. Pan Stanisław Keck zapytał jakie pan Dyrektor Robert Kaźmierczak ma kompetencje decyzyjne i zgodę przełożonych widząc negatywne skutki Decyzji a powierzenie organizacji pozarządowej lub zespołowi organizacji jest związane z koniecznością ustalenia regulaminu, a nie ma przecież programu współpracy. Zdecydowanie opowiedział się za wstrzymaniem procedury likwidacji Galerii. Pan Zbigniew Łowżył wyraził zdanie, że kwestia Galerii „Arsenał” powinna pokazywać, że interes jest jeden, niezrozumiały jest pozorny konflikt interesów, przykładem była poprzednio sprawa Młodzieżowych Domów Kultury, wobec których ponad rok temu powzięto podobną decyzję a która została wstrzymana. Wyraził też obawę o instrumentalne traktowanie organizacji pozarządowych.

Następnie dr hab. Krzysztof Moraczewski w swojej opinii stwierdził, że dość trudne do akceptacji są zaprezentowane założenia „projektu Prezydenckiego” (np. m.in. argument o lepszym zarządzaniu przez organizacje pozarządowe niż instytucjonalne) w sprawie „Arsenału”. Nie mają one potwierdzenia w żadnym materiale empirycznym i badawczym. Są zatem stricte życzeniowe. Podobną opinię wyraził dr Marcin Frankowski i określając podjęte obecne działania Wydziału uzasadniające decyzję Prezydenta jako będące post factum zamiast stanowiące materiał przyczynowy dla tej decyzji. Wskazał, że władze miasta straciły wyjątkową okazję do dialogu ze środowiskiem i zyskania sprzy-

mierzeńca podczas wyjątkowo licznych spotkań w „Arsenale”. Wybierając konsekwentnie drogę trzymania się własnej koncepcji robią błąd związany z brakiem dialogu.

Dyr Robert Kaźmierczak odnosząc się do licznych wypowiedzi podkreślił własne przekonanie o słuszności propozycji Prezydenta oraz polemizował nt. zarzutów o arbitralności i wątpliwości związanych z powoływaniem się Urzędu Miasta na Ustawę zasadniczą w sprawie dotyczącej przekazywania zarządzania instytucjami stronie społecznej. Decyzja Prezydenta w całości jest zgodna z Ustawą. Stwierdził także, że nie posiada kompetencji do podejmowania decyzji związanych z obecną dyskusją. Wiążąca tu jest Uchwała Rady Miasta oraz związana z tym procedura jej uprawomocnienia wynosząca 6 miesięcy. Przewidywany termin wyłonienia podmiotu zarządzającego Galerią to październik 2014 r.

Pan Jarosław Anczewski wyraził opinię, że organizacje pozarządowe powinny zająć stanowisko i odnieść się do propozycji Prezydenta Miasta Poznania. Zapytał też, czy Komisja Dialogu Obywatelskiego ma własne zdanie odnośnie funkcjonowania Galerii Miejskiej „Arsenal”.

Przewodniczący zaznaczył, że bardzo ważna jest konsolidacja środowiska, stwierdził, że obecne spotkanie jest merytoryczne a każda z wypowiedzi choć często emocjonalna i różniąca się stanowiskami wyływa z dobrych intencji. Panowie Janusz Pazder i Ryszard Czapara zgłosili propozycję, aby Prezydium Komisji Dialogu opracowało projekt Stanowiska w sprawie decyzji władz miasta odnośnie Galerii Miejskiej „Arsenal”. Projekt Stanowiska zostanie przedłożony członkom Komisji Dialogu do akceptacji na najbliższym posiedzeniu w dniu 9 września br.

Ad 3. W ramach wolnych wniosków nie zgłoszono żadnych propozycji.

Ad 4. Pan Witold Zakrzewski – Przewodniczący Komisji Dialogu podziękował wszystkim uczestnikom – Gościom i Członkom Komisji za bardzo aktywny udział w trakcie Posiedzenia, za cenne uwagi i sugestie, za zaangażowanie wszystkich stron w sprawę utrzymania i dalszego rozwoju Galerii „Arsenal” – instytucji spełniającej ogromną rolę w obszarze sztuki współczesnej. Podkreślił, że nadrzędnym celem w omawianej sprawie jest dobro środowiska i sztuki w naszym mieście i w tym kierunku powinno zmierzać Stanowisko KDO, które przedłoży pod głosowanie za tydzień. Pan Przewodniczący zaprosił wszystkich obecnych na kolejne posiedzenie Komisji Dialogu Obywatelskiego w dniu 9 września br. poświęcone konkursom ofert.

Krzysztof Szafran
Sekretarz

Witold Zakrzewski
Przewodniczący